

Keski-Espoon Sanomat

Joulukuu
4 • 2025

Espoon keskus • Tuomarila • Mikkeliä • Gumböle • Nuuksio • Pihlajarinne • Ymmersta • Latokaski • Suvela • Kuurinniitty • Kauklahti

HYVÄÄ JOULUA JA ONNELLISTA UUTTA VUOTTA

GOD JUL OCH GOTT NYTT ÅR

TOIVOTTAA
ÖNSKAR

KESKI-ESPOO-SEURA RY
Föreningen för Mellersta Esbo

**"I väntan på jul" tisdag 16 december kl. 18.00
i Lagstad hembygdsgård**

Välkommen till vårt traditionella program inför julen! Esbo Lucian Elin Boström med tärnor sjunger in julen kl. 18.00. Maria Kalaniemi underhåller oss på dragspel med vintertema och allsång. Vi blir serverade glögg, risgrynsgröt och kaffe och enligt gammal tradition läses

Tomten av Viktor Rydberg. Inträde 10 euro och anmälningar så att vi vet hur mycket gröt vi behöver koka senast 12.12 till annchristin.lintula@gmail.com eller 040 562 0259. Adressen är Lagstad hembygdsgård, Gamla Lagstadsvägen 4, Esbo centrum.

Kirkko keskellä kylää s. 5

JOULUKAHVIT

Keski-Espoo-seura tarjoaa joulukahvit seuran jäsenille ja ystäville. Kahvitilaisuus on Entressen kirjaston Sinisessä huoneessa keskiviikkona 17.12. klo 16.30–19.30.

Klo 17.00–17.30 Eläkkeellä oleva kirkkoherra Antti Kujanpää kertoo työstään Espoon tuomiokirkkoseurakunnassa ja joulun sanomasta.

Klo 17.30–18.00 Tarja Rae, Espoon perinneseuran hallituksen jäsen, luennoi elämästä entisajan Espoossa ja joulusta.

Tilaisuudessa on kirjamyyntiä.

Tervetuloa!

KESKI-ESPOO-SEURA RY

Päätoimittajan terveiset

Kohti uutta vuotta

Vuosi 2025 jää historiaan Espoossa monien muutosten vuotena. Helmikuussa Espoon kaupunginjohtajana aloitti Kai Mykkänen. Espoon kaupunginvaltuusto on tehnyt monia Espoon keskukseen liittyviä merkittäviä päätöksiä. Espoontorin asemakaavamuutos on mahdollistanut Keskolle aloittaa kauppakeskus Espoontorin kiinteistön laajentamisen ja K-Citymarketin rakentamisen. Purkutyö on jo aloitettu Asemakuja 2:ssa. Espoon valtuusto hyväksyi myös marraskuussa Länsiradan toteuttamiseen tähtäävän osakassopimuksen. Radan ensimmäinen toteuttamisvaihe

on Espoon keskuksen ja Histan välillä, mikä tarkoittaa, että Espoon asema voi jo ensi vuosikymmenenä toimia risteysasemana, mikäli kaikki tarvittava muukin päätöksenteko etenee tavoitteen mukaisena. Projektijohtaja Mikko Kivinen valottaa Espoon keskuksen tulevaisuuden näkymiä kirjoituksessaan "Espoon keskuksen muutoksen tuulet saavat puhtia rakentamisesta" sivulla seitsemän.

Länsi-Uudenmaan hyvinvointialueen aluehallituksen puheenjohtaja Mia Laiho kirjoittaa sivulla kolme artikkelissaan "Espoo-tarinasta Länsirataan" uudesta Espoo-tarinasta eli strategiasta vuosille 2025–2029, omalääkärimallista ja Länsiradasta. Kansanedustaja Arja Juvonen kirjoittaa myös Länsiradasta kolumnissaan "Tunnin juna kulkee - mutta minne ja millä rahalla?" sivulla neljä. Päättäjät esittävät kirjoituksissaan ajatuksiaan Länsiradan rakentamisesta ja sen kustannuksista

Keski-Espoo-seuran hallituksen jäsenen Rainer Lahden on käsitellyt kirjoituksessaan Espoon Valtuustotalon rakennushistoriaselvitystä sivuilla 8–9.

Kaupunkiradan rakentaminen Leppävaarasta Espoon keskukseen ja edelleen Kauklahteen on täydessä käynnissä. Uudet raiteet Espoon keskuksen ja Leppävaaran välillä on tarkoitus saada junaliikenteen käyttöön vuonna 2027.

Vuosi 2025 on pian historiaa ja Espoon keskus kulkee hitaasti kohti parempaa huomista. Keski-Espoo-seuran hallitus kiittää lämpimästi Espoon kaupunkia, Keski-Espoon Sanomiin ilmoituksia antaneita ja artikkeleiden kirjoittajia. Ilman teidän tukeanne lehden toimittaminen ei olisi mahdollista.

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

Päätoimittaja Pirkko Sillanpää

OTA KUPONKI MUKAAN!

RUKA

KATSASTUS

Kuurinmäentie 12
02750 ESPOO

Katsastuspaketti

sis. tarvittavat
päästömittaukset

65

euroa

koskee henkilö-
ja pakettiautoja

SOITA TAI VARAA AIKA NETISTÄ!
www.rukakatsastus.fi | p. 010 579 4380

Voit tulla myös ilman ajanvarausta.

- Määräaikaikatsastukset (Ha/Pa)
- Muutoksikatsastukset
- Maahantuontikatsastukset
- Rekisteröintipalvelut

KEVYT kuorma-autojen katsastukset

Suomalainen perheyritys

Keski-Espoo -seuran kuulumiset

Keski-Espoo-seuran kuulumisia

Keski-Espoo-seura osallistui SyysMatin Markkinoille la-su 20.–21.9. Perinteinen tapahtuma järjestettiin Espoon tuomiokirkon lähiympäristössä jo 18. kertaa. Tapahtuma on seuran toiminnalle tärkeä, koska siellä tapaa ihmisiä, joilta saa tietoja Keski-Espoon alueesta ja mahdollisesti myös tulevia haastateltavia.

Keski-Espoo-seura on osallistunut Espoon kaupungin yhdistyksille järjestämiin tiedotustilaisuuksiin avustuksista sekä muista yhdistystoimintaan ja asuinalueisiin liittyvistä aiheista. Espoon kaupunki järjesti esimerkiksi syyskuussa asukasyhdistyksille yleiskaava 2060-tilaisuuden, jossa keskusteltiin erityisesti kaupunkikeskusten tulevaisuudesta. Espoon kulttuuriyksikkö järjesti yhdistyksille yhdistysillan marraskuussa.

Keski-Espoo-seura tekee yhteistyötä Keski-Espoon alueella toimivien yhdistysten, Espoon kaupungin ja seurakunnan kanssa. Keski-Espoo-seurassa seurataan alueella meneillään olevia suuria hankkeita kuten Kaupunkiradan ja Länsiradan edistymistä sekä Espoontorin ja Espoolaistentalon suunnittelua. Seura ottaa tarvittaessa kantaa myös alueella tapahtuvaan kaavoitukseen. Seuran tavoitteena on edistää alueellemme tärkeiden kohteiden, Kirkkojärven ja Espoonjoen kunnostamista sekä Sunan navetan saamista kulttuurikäyttöön.

Keski-Espoo-seura tarjoaa jäsenilleen ja seuran ystäville joulukahvit Entressen kirjaston Sinisessä huoneessa 17.12.klo 16.30 alkaen. Tilaisuudesta on ilmoitus lehden etusivulla. Keski-Espoo-seura järjestää perinteisesti luentosarjan keväällä. Luentosarjasta ilmoitetaan 25.3.2026 ilmestyvässä Keski-Espoon Sanomissa.

Keski-Espoo-seura kerää jatkuvasti alueen historiaa omille kotisivuille ja julkaisitavaksi Keski-Espoon Sanomissa. Juttuja ja haastattelupyyntöjä voi lähettää päätoimittajalle tai johtokunnan jäsenille. Yhteystiedot ovat tämän sivun tunnuslaatikossa. Kotisivulla on Keski-Espoon Sanomissa olleista kirjoituksista tarvittaessa myös laajempi versio. Kotisivuilla on seuran toimintakertomus vuodelta 2024 ja toimintasuunnitelma vuodelle 2026. Kotisivuilla julkaistaan myös ajankohtainen jäsentiedote. Seuran kotisivut osoitteessa <https://www.keskiespooseura.fi/>. Keski-Espoon Sanomista tehdään lisäksi digiversio, joiden osoitteet ovat löydettävissä tunnuslaatikossa. Keski-Espoo-seura toivoo uusia jäseniä mukaan toimintaan. Yhdessä voidaan vaikuttaa oman alueen kehittämiseen. Seuran jäsenmaksu on edelleen 15 € ja saman perheen muilta jäseniltä 5 €, eläkeläisiltä 10 € ja kannattajajäseniltä 50 €.

Hyvää Joulua ja Onnellista Uutta Vuotta!

Keski-Espoo-seuran johtokunta

Keski-Espoo -seura r.y. - Föreningen för Mellersta Esbo r.f.

Keski-Espoon Sanomien lehtitelineet

Keski-Espoon Sanomien lehtitelineet ovat Espoatorilla K-Supermarket Kulinaarin sisääntulon läheisyydessä, Kamreerintie 3 ja Entressen kirjastossa, Siltakatu 11.

Keski-Espoon Sanomat
4/2025
36. vuosikerta
Painosmäärä 20 000 kpl
Seuraava lehti ilmestyy
25.3.2026 ja DL on 8.3.2026

Keski-Espoon asukkaiden yhteinen
puolueisiin sitoutumaton tiedotuslehti

Julkaisija:
Keski-Espoo -seura ry
ISSN 0788- 6128
Sivunvalmistus:
Luova Ratkaisu Oy
040 5322 907

Painopaikka:
Lehtisepät Oy

Ilmoitukset:
Ilmoitushinta:
1,50 € / pmm + Alv 24%
Tarkemmat tiedot ilmoitusmyyjiltä

Johtokunta/Toimituskunta
Puheenjohtaja/Päätoimittaja:
Pirkko Sillanpää
Blominkuja 6, 02780 Espoo
044 046 6002
pirkko.h.sillanpaa@gmail.com

Varapuheenjohtaja/
Myynti- ja markkinointipäällikkö
Kari Rätty
p. k. 050-491 3991
kari.t.ratty55@gmail.com

Sihteeri:
Sirkka-Liisa Suvanto,
0503092726

Jäset
Henri Korhonen
henri.m.korhonen@gmail.com
0405847134
Rainer Lahti
050 3622054
Sisko Väyrynen-Hämäläinen
siskovayrynenhamalainen@gmail.com

Keski-Espoo -seuran postiosoite:
Blominkuja 6, 02780 Espoo
Keski-Espoo -seuran tili on
Nordea FI82 1428 3000 1807 58
Keski-Espoo -seuran kotisivut:
<https://www.keskiespooseura.fi>

Lehti 1 2025
<https://indd.adobe.com/view/2643f43c-6793-4c77-8b6c-33390de91007>

Lehti 2 2024
<https://indd.adobe.com/view/2c7257c8-203c-4f6f-8b99-163143c82c05>

Lehti 3 2024
<https://indd.adobe.com/view/75aef95b-a4e2-42c8-adee-0b0de8119a72>

Lehti 4 2024
<https://indd.adobe.com/view/6d4ec517-0ae4-4403-afb7-a6b1689ed555>

Espoo-tarinasta Länsirataan

Teksti: Mia Laiho LT, kansanedustaja, kaupunginvaltuutettu ja aluehallituksen puheenjohtaja

Kuva: Mikko Mäntyniemi

Uusi Espoo-tarina eli strategia vuosille 2025–2029 hyväksyttiin valtuustossa lokakuussa. Strategian keskeinen painopistealue on lasten ja nuorten mahdollisuuksien ja arjen tukeminen. Tavoitteena on, että Espoossa jokainen lapsi ja nuori voi onnistua ja yltää parhaimpaansa. Muun muassa lukutaidon sekä kotimaisten kielten suomen tai ruotsin vahvistuminen ovat taitoja, jotka luovat hyvän pohjan oppimiselle. Espoo on paras paikka innovoida, yrittää ja työllistää. Espoossa kansainvälistymisen mahdollisuuksiin ja haasteisiin tartutaan. Tavoitteena on myös toteuttaa kaupungin kasvu hallitusti ja taloudellisesti kestäväällä tavalla ja niin, että kaikki Espoon kaupunginosat säilyvät viihtyisinä ja

turvallisina. Espoossa halutaan parantaa luonnon tilaa. Edellytyksenä palveluille ja uudistumiselle on, että Espoon talous on kestäväällä pohjalla.

Länsirata tuo Keski-Espoon kehittämisen ytimeen

Länsirata on enemmän kuin pelkkä raidehanke. Se on yksi vuosikymmenen merkittävimmistä infrahankkeista ja koko läntisen Etelä-Suomen tulevaisuuden kasvun selkäranka ja moottori. Länsirata avaa liikkumisen, asumisen ja työn uudet mahdollisuudet koko läntiselle Etelä-Suomelle ja 1,5 miljoonan ihmisen työmarkkina-alueelle. Espoon kaupunginvaltuuston päätös Länsiradan osakassopimuksesta vie hanketta ratkaisevan askeleen eteenpäin. Toivotavasti kaikki osakaskunnat hyväksyvät sopimuksen, niin rakentaminen voi jo ensi vuonna alkaa.

Ensimmäisessä vaiheessa raideyhteys jatkuu Kirkkonummen ja Vihdin kautta aina Lohjalle saakka – alueille, joissa ei ole koskaan ollut raideliikennettä. Pelkästään Helsingin ja Lohjan välille arvioidaan syntyvän jopa seitsemän miljoonaa lähiliikenteen matkaa vuodessa. Kysyntä nopealle ja luotettavalle raideyhteydelle on jo olemassa, ja ihmiset valitsevat sen, jos se on aito vaihtoehto autolle.

Asukkaiden arjen sujuvuuden lisäksi Länsirata mahdollistaa jopa kuuden miljardin euron yksityiset investoinnit, tuhansia työpaikkoja, uusia asuinalueita ja kokonaan uudenlaista kaupunkikehitystä radanvarrelle. Harvoin on tarjolla näin laajaa kasvun moottoria, jonka hyödyt kantavat yli sadan vuoden päähän. Suuri hanke vaatii luonnollisesti tarkkaa kustannusseurantaa ja avointa päätöksentekoa. Siksi länsirataa on rakennettava määrätietoisesti ja hallitusti. Juuri tällaisia investointeja Suomi ja Espoo tarvitsee: hankkeita, jotka tukevat kestäväää talouskasvua, laajentavat työssäkäynti- ja opiskelualueita, vahvistavat huoltovarmuutta ja hillitsevät ilmastonmuutosta.

Omalääkäri kaikille ja lisää digitaalisia palveluja

Oikea-aikainen hoitoon pääsy ehkäisee sairauksien pahenemista ja vähentää päivystyksen sekä erikoissairaanhoidon tarvetta. On tärkeää, että hoitoon pääsee sujuvasti ja voi asioida tutun lääkärin ja hoitajan kanssa. Omalääkärimalli tukee hoidon jatkuvuutta ja luottamuksellisen hoitosuhteen syntymistä. Olen erittäin iloinen, että saimme uuteen strategiaamme muutoslupauksen siitä, että jokainen saa jatkossa omalääkärin. Sen saavuttamiseen menee toki vielä aikaa, mutta olemme hyvällä tiellä tavoitetta kohti.

Lääkäreiden kiinnostus omalääkärimallia kohtaan on ollut vilkasta. Tämän voin hyvin itsekin lääkärinä ymmärtää. Kun lääkäri pystyy vaikuttamaan omaan työpäiväänsä, asiakasmäärä on

rajattu tiettyyn osaan väestöstä ja hoitosuhteet ovat pitkäkestoisia, voi suunnitella väestönsä palveluja parhaalla mahdollisella tavalla ja nähdä työnsä tulokset. Asiakas voi taas luottaa siihen, että hoitoon pääsee aina tarvittaessa ja vastassa on tuttu lääkäri, jolle ei tarvitse alkaa selittämään taustoja aina uudelleen. Tämä parantaa asiakaslähtöisyyttä ja lisää molemminpuolista luottamusta.

Omalääkärimallin edistämistä vauhdittaa maan hallituksen 40 miljoonan euron lisärahoitus hoidon jatkuvuusmallien kehittämiseen ja laajentamiseen koko maassa. Rahoitus jaetaan sosiaali- ja terveysministeriön valtionavustuksina, ja vähintään puolet summasta kohdistetaan ammatinharjoittajamalliin perustuviin hankkeisiin.

Omalääkärimallia täydentävät myös samanaikaisten digitaalisten palvelujen kehittäminen. Digitaalisen palvelun rinnalla tulee säilymään myös perinteiset asiointitavat. On hienoa, että Länsi-Uudellamaalla on kyetty tekemään palvelujen kehittämistä ja löytämään uusia toimintatapoja samaan aikaan, kun talous on saatu ohjattua oikealle uralle. Tästä olemme saaneet myös valtakunnallisesti kiitosta. Olemme siis oikealla peruspalveluja vahvistavalla tiellä ja matkalla kohti entistä asiakaslähtöisempiä ja sujuvampia palveluita!

Senioreiden hoitoonpääsy paranee

Syyskuun alusta tuli voimaan Kela 65-vuotiaiden valinnanvapauskokeilu, joka mahdollistaa yli 65-vuotiaille käynnin yksityisellä yleislääkäriällä kolme kertaa vuodessa julkisen käyntimaksun hinnalla. Alustavat tulokset ovat olleet positiivisia, palvelu on lähtenyt hyvin käyntiin ja asiakkaat ovat olleet tyytyväisiä. Yli 65-vuotiaiden Kela-kokeilun avulla voidaan helpottaa hoitoon pääsyä ja vähentää painetta julkisessa terveydenhuollossa.

Pian alkaa koulujen joululomat ja vähitellen siirrymme nauttimaan Joulun rauhasta.

Rauhaisaa Joulua ja hyvää uutta vuotta kaikille!

**TULE MUKAAN
KESKI-ESPOO-SEURAN TOIMINTAAN
JA VAIKUTTAMAAN KEHITYKSEN SUUNTAAN**

OSTAMME KULTAA JA HOPEAA

Ostamme kaikkea kultaa ja hopeaa parhaaseen hintaan. Tuo tämä mainos mukana. Saat bonuksen +15€ yli 10g 14k/18k kulta- tai yli 300g hopeaerään!

NETTIKULTA

NettiKulta, Reviisorinkatu 3, 02770 Espoo
 Palvelemme ma-pe 10-16, la ja iltaisin sop. mukaan
 p. 044 4936 548 www.nettikulta.fi

Tunnin juna kulkee - mutta minne ja millä rahalla?

Teksti: Arja Juvonen,
kansanedustaja,
Espoon kaupunginvaltuutettu

Länsirataa hanke sai juuri Espoon sinetin Espoon kaupunginvaltuustossa. Päätös ei ollut yksimielinen ja perussuomalaisen valtuustoryhmä olisi mieluusti torpanut hankkeen. Junahanke pitää sisällään riskiä, joiden laukeaminen tarkoittaa

lisäkustannuksia kuntalaisille. Valtion piikki hankkeelle ei ole rajattomasti auki.

Hanketta on myyty meile vuosia "tunnin junana Turkuun". Nopea, kaksiraiteinen yhteys, joka olisi myös iso ilmastoteko. Mutta kuinkas sitten kävikään? Hake etenee nyt ykkösvaiheeseen yksiraiteisena ja Helsingistä Lohjalle. Tampe-

reen yliopiston professori Heikki Liimatainen totesi, että kyseessä onkin lähijunarata. (yle 26.11.25)

Turkuun asti ulottuva rata on siirretty hamaan tulevaisuuteen, ja iso osa yhteydestä on suunniteltu yksiraiteiseksi. Toki yksiraiteisuus laskee kustannuksia, mutta se on saanut osakseen myös kritiikkiä. Yksiraiteinen rata on häiriöherkkä, sillä jos yksi juna hajoaa, niin koko liikenne jumittuu. Kahden raiteen sijasta rakennetaan siis kompromissi, jonka toivotaan vastaavan junahankkeen alkuperäiseen tarpeeseen. Tuleeko siitä sitten kaukojuna- vai lähiliikennejuna, jää nähtäväksi.

Tunnin juna on miljardien hanke. Ensimmäinen vaihe maksaa noin 1,3 miljardia euroa. Espoo sitoutuu maksamaan 170 miljoonaa nyt ja myöhemmin vielä lisää. Turulle hanke maksaa 130 miljoonaa. Pienempien mukaan tulevien kuntien maksuosuus on suhteellisesti pienempi, mutta summat tuntuvat varmasti kuntien kassoissa nykyisessä taloustilanteessa.

Lisäksi kunnille tarjottu rahoitusmalli on ongelmallinen. Perinteisesti raideyhteydet

ovat olleet valtion vastuulla. Nyt kunnat käytännössä ostavat itselleen ohituskaistaa siten, että kenellä on varaa osallistua hankkeeseen, se saa mahdollisuuden valtion rahoituksesta. Kuntaliitto on ollut huolissaan tästä suunnasta, eikä syyttä. Onko tulevaisuuden liikennepoliittikka sitä, että varakkaimmat kunnat saavat radat, ja muut jäävät nuolemaan näppejään? Hankkeen todelliset kustannukset eivät ole kaikilta osin selvillä. Muistamme hyvin Espoon metron rakentamiseen liittyvät kustannusten nousut.

Espoon kohdalla Tunnin junaa perustellaan Histan rakentamisella. Histasta on puhuttu kauan. Maanmyynnin ja maankäyttösovimusten on arvioitu tuovan jopa satoja miljoonia rahaa. Kaikki on kuitenkin arvailujen varassa, ja maanmyynti aikatauluineen ja suunnitelmineen vie aikansa. Unohtaa ei sovi myöskään sitä, että kaupunkitekniikan rakentaminen alueelle maksaa kymmeniä miljoonia. Jos laskelmat eivät toteudu, kunta jää velkoineen ja kalliine infrainvestointineen yksin.

Luontoarvot ovat espoolaisille tärkeitä. Junarataa rakennettaessa ratakäytävän alle jää arvokkaita alueita, eikä tuho rajoitu vain Espooseen. Meneämme Histan metsäalueita ja

turvesuota - niitä ei saa sitten enää takaisin.

Länsirata- hanke tuo työtä ja urakoita tekijöille, mitä on pidetty hyvänä kriteerinä hankkeelle. Länsirataa puolustetaan myös sillä, että se tuo joillekin uusille alueille lähijunan ja mahdollistaa kaavoitusta. Hankeen on myös toivottu elävöittävän Espoon keskuksen aluetta, mikä on toki kannatettava tavoite. Espoon keskuksen sydän sykkii rataverkoston keskellä.

Tunnin junan - hankkeen osakassopimuksen hyväksymisen ilon keskellä on kuitenkin hyvä olla myös raatorehellinen. Hankkeeseen kuuluu runsaasti epävarmuustekijöitä kuten vesittynyt nopea yhteys, yksiraiteisuuden ongelmat, miljardiriskit, epävarmat tonttitulot, luontohaitat ja eriarvoistava rahoitusmalli.

Moni meistä kannattaa joukkoliikenteen ja raideliikenteen kehittämistä. Se ei kuitenkaan saa tarkoittaa, että meidän pitäisi hyväksyä mikä tahansa rata mihin hintaan hyvänsä. Kuntapäätäjänä minua huolestuttaa se, että edessä on huono hanke, joka yhdistää korkeimman mahdollisen riskin ja vaatimattoman hyödyn. Sellaiseen ei kunnilla eikä valtiolla ole varaa. Eikä Espoon päättäjilläkään.

**LIONS CLUB
ESPOO/KESKUS**

Toivottaa kaikille tukijoilleen ja yhteistyökumppaneilleen

*Rauhallista joulua
ja
onnea vuodelle 2026*

Tervetuloa vuoden 2026 tapahtumiimme

Minigolfmatkamme avataan 10.5.2026 ja on avoinna läpi kesän

Tavataan myös Kirkkojärven Lions-lysteissä 24.5.2026

Täydennämme joukkoamme

Jos sinua kiinnostaa toiminta hyvässä seurassa oman alueemme hyväksi, lähetä viesti osoitteeseen espoo.keskus@lions.fi

Keski-Espoo-seura on 36-vuotias

Teksti: Pirkko Sillanpää

Keski-Espoo-seuran perustava kokous pidettiin Suvelan kerhokeskuksen auditoriossa 31.1.1989 ja merkittiin yhdistysrekisteriin 29.5.1990. Yhdistyksen toiminta-alueeksi määriteltiin kaupunginosa 40, Espoon keskus lähialueineen.

Yhdistyksen sääntöjen mukaan yhdistys on kaksikielinen ja puoluepoliittisesti sitoutumaton yhdistys. Säännöissä määritellään yhdistyksen tarkoitus, joka on toimia asukkaiden ja eri yhteisöjen yhdysiteenä sekä syventää asukkaiden paikallishenkeä ja lisätä heidän kiintymystään kotipaikkaansa.

Keski-Espoo-seuran toiminnasta

Keski-Espoo-seura alkoi julkaista toukokuussa 1989 neljä kertaa vuodessa ilmestyvää Keski-Espoon Sanomia. Painosmäärä on ollut suurimmillaan 30 000, nykyään 20 000 kappaletta. Lehdestä tehdään digiversio ja se on luettavissa myös seuran kotisivuilla <https://www.keskiespooseura.fi>.

Seuran yhtenä merkittävänä saavutuksena voidaan pitää sirkuskoulun perustamista Espooseen 1990-luvun alussa. Suvelan Sirkus saavutti menestystä valtakunnallisesti ja se oli pohjana myöhemmin Espoon kaupungin toimesta perustetulle esittävän taiteen koululle, joka sai tähän päivään saakka käytetyn nimen ESKO.

Keski-Espoo-seura on julkaissut kolme historiikkia Keski-Espoon alueelta. Näistä ensimmäinen julkaisu "Kivikauden kylästä kaupunkikeskukseksi" voitti Kalevalavuoden juhlapalkinnon. Seura järjestää vuosittain myös luentosarjoja. Keski-Espoo-seura järjestää erilaisia tapahtumia ja mukana myös Espoon kaupungin ja Keski-Espoon alueella toimivien muiden yhdistysten tapahtumissa.

Kirkko keskellä kylää

**ESPOON
TUOMIOKIRKKOSEURAKUNTA**
SUOMEN EV.LUT. KIRKKO

Joulun ajan tapahtumat Espoon keskuksen alueella

Olet sydämellisesti tervetullut joulunajan tilaisuuksiimme: laulamaan yhdessä Kauneimpia joululauluja, joulupuorolle ja -myyjäisiin, tunnelmallisiin konsertteihin ja hartauksiimme. Tänäkin jouluna voit kulkea omatoimisen joulupolun, jolla perheen pienimmätkin pääsevät kokemaan joulukertomuksen. Koska Espoon tuomiokirkko on remontissa, kirkonmäen tapahtumat, myös joulupolku, sijoittuvat tuomiokirkon seurakuntataloon ja sen läheisyyteen (Kirkkoranta 2). Kaikki Espoon seurakuntien joulunajan tilaisuudet löytyvät verkkosivuiltamme osoitteesta: www.jouluespoossa.fi. Tule kokemaan joulun iloa, valoa, sanomaa ja tunnelmaa! **Toivoo Espoon tuomiokirkkoseurakunta**

Kauneimmat joululaulut Espoon tuomiokirkon seurakuntatalossa

Yhteislaulutilaisuuksiin on vapaa eli ilmainen sisään-pääsy. Vapaaehtoinen kolehti kerätään maailman lasten hyväksi Suomen Lähetysseuran kautta.

Lasten kauneimmat joululaulut: su 14.12. klo 15, la 20.12. klo 13 ja klo 15 ja su 21.12. klo 15.

Kauneimmat joululaulut: su 14.12. klo 17 ja klo 19 sekä la 20.12. klo 19 ja su 21.12. klo 17 ja klo 19.

Kauneimmat joululaulut aikuiseen makuun kevyesti jazzailen su 21.12. klo 21.

Katso kaikki Kauneimmat joululaulut -tilaisuudet: espoonseurakunnat.fi/kauneimmat-joululaulut

Kauneimmat joululaulut -yhteislaulutapahtumaa, joka pidetään Espoon Metro Areenalla, voi seurata Yle TV1 -kanavalta ja Yle Areenasta ti 23.12. klo 19.

Jouluisia tapahtumia Suvelan ja Kaukalahden kappeleilla

Siioninvirsiseurat ke 10.12. klo 18.30 Suvelan kappeli.

Kauneimmat joululaulut ja ehtoollinen su 14.12. klo 12 Kaukalahden kappeli.

Espoo International Lutheran Worship Sun 14th Dec at 3 p.m. at Suvela Chapel.

Lasten kauneimmat joululaulut ti 16.12. klo 18 Suvelan kappeli.

Koko kansan puurojuhla ke 17.12. klo 18 Suvelan kappeli.

Jouluaaton hartaus klo 15 Suvelan kappeli.

Jouluaaton hartaus klo 13 ja 14.30 Kaukalahden kappeli.

Sopivasti svengaavat Kauneimmat joululaulut la 20.12.

klo 18 ja klo 20 Kaukalahden kappeli.

Tunnelmallisesti taivasalla

Jouluiset hartaudet ja joululauluja su 14.12.:

Nuuksion Kattilassa klo 16: Pysäköinti os. Kattilantie 424 (02820 Vihti).

Karhusuon kalliolla klo 18: Polku lähtee Kuruntie 18:n kohdalta (02810 Espoo). Laulamme kauneimpia joululauluja ja julistamme joulun alkaneeksi. Kynttiläpolut johdattavat perille, ota halutessasi oma lyhty mukaan.

Joulupolku lapsille ja perheille

Tänäkin jouluna voit kulkea omatoimisen joulupolun, jolloin perheen pienimmätkin pääsevät joulukertomuksen äärelle. Koska Espoon tuomiokirkko on remontissa, joulupolun asetelmat sijoittuvat poikkeuksellisesti tuomiokirkon seurakuntatalon sisäpihalle antaviin ikkunoihin. Kokonaisuus on katsottavissa seurakuntatalon pihalta käsin (Kirkkoranta 2). Polku on tehty erityisesti lapsia ja lapsiperheitä ajatellen, mutta kaikenikäiset ovat tervetulleita! Voit vaeltaa joulupolkua ja tutkiskella asetelmia omaan tahtiin tiistaihin 6.1. asti. Katso lisää: www.jouluespoossa.fi

Joulumessut ja -jumalanpalvelukset sekä jouluhartaudet Espoon tuomiokirkon seurakuntatalossa

3. adventti 14.12.:

3. adventtisunnuntain messu klo 10.

4. adventti 21.12.:

4. adventtisunnuntain Kauneimmat joululaulut -messu klo 10.

Jouluaatto ke 24.12.:

Jouluaaton hartaudet klo 10, klo 11, klo 14, klo 15 ja klo 16.

Joululaulumessu klo 20.

Jouluyön juhlamessu klo 23.

Joulupäivä to 25.12.:

Jouluaamun jumalanpalvelus klo 9.

Joulupäivän Kauneimmat joululaulut -messu klo 12.

Perheiden joulukirkko klo 15.

Tapaninpäivä pe 26.12.

Messu klo 10.

Tunnelmalliset joulukonsertit

Suvelan kappelissa:

"Tähti syntyi." Melodie-kuoron joulukonsertti to 11.12. klo 19, Pasi Eskelinen johtaa. Vapaa pääsy.

Akateemisten Muusikoiden jouluinen oppilaskonsertti la 13.12. klo 18. Vapaa pääsy.

Colourful Christmas Concert pe 19.12. klo 19. Francis Asis, Ndayisaba Fiston, Exodus-kuoro, ThePakFinChristianSocietyChoir, Congolese Choir & yhtye: Petri Kangas, piano; Teemu Keränen, basso; Pekka Nyman, perkussiot; Make Perttilä, kitara; Marko Portin, puhaltimeet. Vapaa pääsy, käsiohjelma 10 e seurakunnan musiikkitoiminnalle.

Kaukalahden kappelissa:

"Enkel'laulu kajahtaa." Laulutäyteinen joulukonsertti, adventin ja joulunajan kuoro-, solo- ja yhteislaulua. To 11.12. klo 19. Tiia Maria Saari, laulu & piano; Petri Koivusalo, johto, urut & piano; Chorus Domus -kuoro. Vapaa pääsy.

"Joulu, loisteesi luo" -joulukonsertti pe 12.12. klo 19. Kukka ja Jaakko Niinikoski, laulu; Elea Niinikoski, kantele; Tuomas Perkkiö, sello; Lauri Kiviranta, piano. Vapaa pääsy.

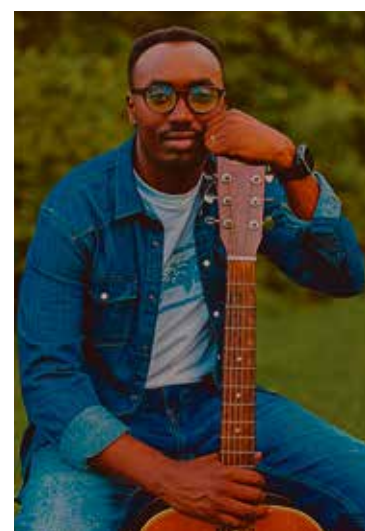
"Joulun tähti" -joulukonsertti la 13.12. klo 18. Laulutekijät Miri Rantio ja Tommi Kalenius tulkitsevat joulun sanomaa herkästi ja puhuttelevasti – sävelin, jotka valaisevat sisintä kuin tähti talviyössä. Liput 20 e, <https://holvi.com/shop/mirirantio/>.

"Oi, anna joulurauha rintahain" -joulukonsertti su 14.12. klo 18. Juhana Kilpeläinen, baritoni; Tuomo Kilpeläinen, tenori; Lauri Kiviranta, piano & urut. Vapaa pääsy.

"Ikiaikojen taa" -joulukonsertti ti 16.12. klo 19. Laulaja ja lauluntekijä Heidi Simelius ja lauluyhtye Kuvaja yhdistävät ilmaisuvoimansa konsertissa, jossa kuullaan esiintyjien omia kappaleita sekä yhteisteoksia. Liput 25 e, <https://holvi.com/shop/kuvaja/>

Espoon tuomiokirkon seurakuntatalo, Kirkkoranta 2. Auran kappeli, Heiniemenpolku 1. Kalajärven kappeli, Ruskaniitty 3. Kaukalahden kappeli, Kauppamäki 1. Laaksoalahden kappeli, Ylänkötie 16. Suvelan kappeli, Kirsintie 24. Unelman kammari, Kaivomestarinkatu 8.

Lasten oma joulukalenteri verkossa

Lastenkirkon verkkosivuilla on lasten iloksi tarjolla toiminnallinen, vapaasti käytettävä joulukalenteri. Sieltä löytyy helppoja ja vaativampia joulusivusteluja ja -tehtäviä, joululauluja, -pelejä ja joulukertomuksia eli monenlaista ajanvietettä pitkään joulun odotukseen. Kalenterin löydät täältä: <https://lastenkirkko.fi/>

Älä jää yksin!

Ammatillista keskustelua tarjoavat perhetyönohjaajat: kirsi.kanerva@evl.fi, 050 5110 165 ja mia.korttila@evl.fi, 050 5836 886.

Papin puhelin joka päivä klo 9–19, 09 8050 2602. **Vaikeassa elämäntilanteessa** ota yhteyttä alueesi diakoniatyöntekijään: www.espoonseurakunnat.fi/tuomiokirkkoseurakunta/apua-ja-tukea.

Somessa ja verkossa

Olemme toistemme arjessa vahvasti läsnä myös somessa! Facebook.com/ EspoonTuomiokirkkoseurakunta • Instagram: @espoontuomiokirkkoseurakunta • www.jouluespoossa.fi

Historiallisia rakennuksia Espoon keskuksessa

Espoon tuomiokirkko

Kuva: Peter Vihra,

Teksti: Pirkko Sillanpää

Espoon keskuksessa on ollut tuttu näky jo pitkään purkutraktorit ja rakennusjätettä kuljettavat kuorma-autot virastotalojen purkukohteissa.

Alueella sijaitsevat kuitenkin kulttuurihistoriallisesti Espoon arvokkaimmat rakennukset kuten Espoon vanhin rakennus, vuosina 1485–90 rakennettu kivi-kirkko. Espoon kirkonmäki on keskiajalle periytyvä kirkkoympäristö, johon kuuluu historiallisille pitäjänkeskuksille tyypilliseen tapaan kirkko tapuleineen ja kirkkotarhoineen, pitäjäntupa, pappila, koulu sekä hautausmaa siunauskappeleineen. Espoon vanhin asutus keskittyi keskiajalla Espoonjokilaakson ja Glimsinjoen tuntumaan. Talvitie kulki ohi ja Suuresta Rantatiestä poikkesi kirkolle lenkki Morbyn (Muuralan) ja Lövkullan (Lehtimäki) välillä. Kylät sijaitsivat jokilaakson reunoilla. Vanhoista Södrikin (Suvela) kylän kanta-tilojen rakennuksista on säilynyt vanhalta kylämäellä vain Domsin päärakennus sekä Sunan tilan navetta ja savusauna. Domsin nykyinen ulkoasu on 1900-luvun alkuvuosikymmeniltä. Rakennus on käytössä Lakelan päiväkodin yhteydessä. Espoonjoen rannalla,

Espoon keskuksen lukuisista ja edelleen olemassa olevista kulttuurihistoriallisista kohteista saa hyvän käsityksen kaupunkipolkujen kautta. Keski-Espoon Pienkiinteistöyhdistys päivitti Espoon

keskuksen ja Espoonjoen kaupunkipolut helmikuussa 2025. Keski-Espoo-seura on päivittänyt Kiltakallio-Suvelan polun ja Tuomarila-Seura Tuomarila-Sunan polun. Kaikki polut ovat mobiiliversioita ja löytyvät osoitteesta <http://emuseo.fi> ja polun nimi. Tässä artikkelissa mukana olevat kohteet löytyvät Espoon keskuksen ja Espoonjoen kaupunkipolulta <https://emuseo.fi/espoonkeskusjaespoonjoki/fi>.

Espoon tuomiokirkko on vanhin, arviolta vuosina 1485–1490 rakennettu keskiaikainen harmaakivikirkko ja sen on ja rakennushistoriallisesti merkittävin rakennus Espoossa. Kirkko on pyhitetty apostoli Matteukselle ja se ja on yksi vanhimmista rakennuksista myös pääkaupunkiseudulla. Vuonna 2004 siitä tuli Suomen evankelisluterilaisen kirkon Espoon hiippakunnan tuomiokirkko ja kahden seurakunnan, Espoon tuomiokirkko-seurakunnan ja Esbo svenska församlingenin kotikirkko. Tuomiokirkko on kokenut yli 500 vuoden aikana suuria rakenteellisia muutoksia. Alun perin kirkko rakennettiin kolmilaivaiseksi suorakaiteen muotoiseksi hallikirkoksi, jonka seinissä ja kattoholvissa oli runsaasti maalauksia. Vuonna 1791 kalkkimaalaukset peitettiin ja ikkunoita suurennettiin, jotta kirkosta olisi tullut valoisampi. Kirkko laajennettiin arkkitehti Pehr Granstedtin suunnitelmien pohjalta poikkilaivaiseksi ristikirkoksi 1821–1823. Kirkkoa jälleen restauroitiin 1930-luvun alussa. Professori Armas Lindgrenin tekemissä suunnittelemissa ristikeskuksen ylle valettiin betonikupoli.

Samassa yhteydessä Muinaistieteellisen toimikunnan konservaattori Oskar Nieminen hakkasi esiin päällemaalatut seinä- ja holvimaalaukset, jotka kuvaavat maailman historiaa luomisesta lunastukseen ja myös arkielämän asioita. Vuosina 1981–82 toteutettiin kirkon toinen laajamittainen restaurointi arkkitehtiprofessori Ola Hanssonin suunnitelmien pohjalta. Restauroinnissa 1400-luvulta peräisin oleva krusifiksi palautettiin kuoriholviin. Samalla alttari siirrettiin krusifiksin kohdalle keskemälle kirkkotilaa.

Espoon tuomiokirkon pinta-ala on vain 330 m² ja se kuuluu pienempiin kivikirkkoihin maassamme. Kellotapuli valmistui 1767 ja sen kaksi pienintä kelloa on valettu Tukholmassa 1736 ja suurin 1765. Espoon tuomiokirkon ympärille syntyneenä hautausmaata on laajennettu viidesti ja sen kokonaispinta-ala on noin 11 hehtaaria. Kirkkomaalla sijaitseva 30-paikkainen toimituskappeli on ollut käytössä vuodesta 1976.

Kirkon Rakentajaksi on arveltu ”maakunnan omaa mestaria”. Oletettavasti sitä ennen paikalla on ollut puukirkko. Saarnatuoli ja istuinpenkit rakennettiin uskonpuhdistuksen jälkeen 1500-luvun alussa. Ensimmäiset urut saatiin 1700-luvun lopulla. Nykyiset urut ovat espoolaisen urkurakentamo Veikko Virtasen 2012 rakentamat 42-äänikertaiset.

Tänä keväänä aloitettu laaja korjaustyö saadaan päätökseen keväällä 2027. Parin vuoden aikana kirkon vesikatto ja ikkunat kunnostetaan sekä kirkon äänentoistoa ja valaistusta parannetaan. Kirkon lämmi-

tysjärjestelmä vaihtuu öljylämmityksestä kaukolämmöksi ja sen parkkipaikalle asennetaan latauspisteitä sähköautoille. Hankkeen kokonaiskustannusarvio on tällä hetkellä 4,7 miljoonaa euroa.

Pitäjäntupa

Espoon kuntapäättäjillä ei ollut 150 vuotta sitten omaa kokoontumistilaa, vaan kuntakokouksia pidettiin suuremmissa taloissa kuten Siisin tilalla Bembolessä ja Mickelsin tilalla Muuralassa. Kuntakokouksen tilakysymys ratkesi, kun silloinen Backbyn (Pakankylän) kartanon isäntä Otto Born lahjoitti vuonna 1887 pitäjäntuvaksi Backbyn yksinäistilan mailta tyhjilleen jääneen pienten lasten koulutalon. Tontin luovutti seurakunta ja talo siirrettiin kirkon läheisyyteen 1889–90. Espoon suomenkielinen kansakoulu toimi rakennuksessa 1900-luvun alussa. Pitäjäntupa on vaatimaton hirsirakennus, jolla on suuri merkitys Espoon kunnallisessa historiassa. Se on tärkeä osa kirkonseudun maisemakokonaisuudessa. Tänä päivänä Pitäjäntupa antaa puitteet erilaisille tilaisuuksille ja tapahtumille.

Muuralan pappila

Espoon seurakunnan itsenäistyttyä Kirkkonummesta ensimmäinen kirkkoherra Henrik Olavinpoika astui virkaansa 1458. Ensimmäiset maininnat Espoon pappilasta ovat 1400-luvun lopulta. Nykyinen pappila valmistui 1853 edeltäjänsä kivijalalle ja suunnittelija oli lääninarkkitehti Jean Wiik. Espoon ensimmäinen

Kuva: Peter Vihra, Pitäjätupa, Kirkonmäki

Kuva: Sunan navetta, Vanha Lagstadintie

Kuva: Peter Vihra, Lagstadin kotiseututalo, Vanha Lagstadintie 4

Kuva: Peter Vihra, Savusauna, Vanha Lagstadintie

postiasema toimi kirkkoherranviraston yhteydessä pappilassa vuodesta 1885. Kulttuurihistoriallisesti arvokas empire-tyylinen hirsirakennus on kaavamääräyksen suojeltu. Pappila on korjattu viimeksi vuonna 2006. Espoon ruotsinkielisen seurakunnan kirkkoherralla on pappilassa asumisvelvollisuus.

Lagstadin kotiseututalo, Lagstads skola

Kirkkoherra Gabriel Geitlin ehdotti, että Espoon ensimmäisen kansakoulu rakennettaisiin kirkonkylään. Vuonna 1869 kuntakokous päätti ottaa 5 000 markan lainan, vuokrata seurakunnalta Lagstadin tilan ja rakentaa kansakoulun. Keskeisen paikan valinta osoittaa, että koulua pidettiin lähes kirkon veroisena arvorakennuksena. Lagstads skola aloitti toimintansa 2.9.1873 Aluksi siinä oli kaksi luokkahuonetta ja opettajan asunto, mutta 1887 koulutaloa laajennettiin yhdellä luokahuoneella, eteisellä ja kuistilla. Sodan aikana 1944 taloon evakuoitiin Helsingistä osa Kätilöopiston synnytyslaitosta. Yläkerta toimi silloin sisätautisairaala. Kansakoulu muutti uuteen rakennukseen 1954 ja talo oli sen jälkeen Espoon kaupungin käytössä. Se peruskorjattiin vuosina 1999–2002 kotiseututaloksi, jota hallinnoi Esbo hembygdsförening. <https://ehf.lagstad.fi/>

Sunan navetta

Sunan tila Lagstadin koulun vieressä oli yksi viidestä Södrin (Suvela)kylän kantatilasta. Maatilan omisti loppuvaiheessa Weckströmin suku, joka myi sen Espoon kauppalalle 1965. Päärakennus purettiin ja jäljellä on vain saunarakennus ja valkoinen navetta, jonka tulevaa käyt-

töä on suunniteltu pitkään. Välillä siellä toimi kaupungin liikennemerkkimaalamo, nyt siellä on näyttelytilakin.

Suomen vanhin savusauna

Lagstadin kotiseututalon lähellä Espoonjoen rannalla sijaitsee Sunan tilalle kuulunut savusauna vuodelta 1839. Sunan tilalta on jäljellä saunan lisäksi navetta. Saunan omistaa nykyään Espoon kaupunki. 1990-luvulla esitettiin sen purkamista, koska rakennus oli päässyt huonoon kuntoon ja siihen kohdistui ilki-valtaa. Espoon kaupunki vuokrasi kuitenkin saunan Kuninkaantien saunaseuralle 1996 tarkoituksena selvittää, olisiko rakennus vielä kunnostettavissa ja mahdollisesti palautettavissa alkuperäiseen käyttöön arvorakennuksena.

Domsin päärakennus

Tila on ollut nykyisellä paikallaan ilmeisesti jo 1500-luvulta alkaen. Mansardikattoisen päärakennuksen nykyasu on 1900-luvun alkuvuosikymmeniltä. Doms on yksi Södrin kylän viidestä kantatilasta, viimeinen vanhalla kylänmaalla säilynyt asuinrakennus. Nyt piharakennuksessa on suomenkielinen Lakelan päiväkot.

Kuva: Doms, Vanha Lagstadintie 8, EKM

Kuva: Peter Vihra, Pappila, Kirkonmäki

Lähteet:

Espoon kaupunginmuseo (EKM), Kuva-arkisto
Drake, K, 1958. Espoon kirkko – viisi vuosisataa. Tam-misaari.
Härö, Erkki 1991. Espoon rakennuskulttuuri ja kulttuurimaisema, bygnadskulturen och kulturlandskapet i Esbo, Espoon kaupunginmuseo. Hanko.

Sillanpää Pirkko ja Laakso Tommi, 1998. Kivikauden kylästä kaupunkikeskukseksi. Keski-Espoo – seura. Jyväskylä.
Kirkko ja KAUPUNKI 15.4.2025, artikkeli ”Espoon tuomiokirkko sulkeutuu pääsiäisen jälkeen – yli 500-vuotiaan kirkon korjaus on vaativa urakka”

Espoon keskuksen muutoksen tuulet saavat puhtia rakentamisesta

Teksti: Mikko Kivinen, projekti-johtaja, Espoon keskus
Espoon kaupunki/Kaupunkiympäristön toimiala

Espoon keskuksen muutoksen tuulet puhaltavat entistä vahvemmin lähivuosina. Kaupunkiradan rakentaminen on jo vauhdissa ja suuret kauppohenkkehkeet Siltakadun varrella ovat nytkähtämässä liikkeelle.

Espoon kaupunkirata parantaa Espoon keskuksen saavutettavuutta

Espoon keskuksen julkiset liikenneyhteydet paranevat entisestään, kun rakenteilla oleva Espoon kaupunkirata valmistuu. Hankkeessa rakennetaan uusi raidepari Leppävaarasta Kauklahteen, mikä vähentää lähijunaliikenteen häiriöherkkyyttä ja mahdollistaa lähijunien vuorovälien tihentämisen. Uudet raiteet Espoon keskuksen ja Leppävaaran välillä on tarkoitus saada junaliikenteen käyttöön vuonna 2027.

Radan rakentamisen yhteydessä parannetaan myös jalankulku- ja polkupyöräyhteyksiä. Junaradan vartta myöten jatketaan Helsinkiin asti ulottuvaa pyöräilyn laatukäytävää. Asemakohtaisia muutoksia tapahtuu paljon, esteettömiä reittejä ja laitureita parannetaan mm. katoksilla. Espoon keskuksessa radan eteläpuolelle, Espoontorin ja radan väliin, toteutetaan linja-autotermiinali, jossa matkustajat voivat vaihtaa sujuvasti liikennevälineestä toiseen.

Aseman seudu kauppakeskukset lisäävät alueen elinvoimaa

Pitkään suunnitteilla olleet kaupan hankkeet etenevät seuraavina vuosina. Espoontorin asemakaavamuutoksen

saatua lainvoiman, Keskon tavoitteena on laajentaa ja remontoida omistamansa kauppakeskus Espoontorin kiinteistö. Laajennuksen tieltä purettavan Asemakuja 2:ssa sijaitsevan toimistorakennuksen purkutyöt ovat jo käynnissä. Keskon hanke tuo Espoon keskukseseen K-City-marketin, joka voisi tämänhetkisen arvion mukaan valmistua loppuvuonna 2028. Lisäksi HOK-Elanto suunnittelee Siltakadun ja Sunantien kulmaukseen uutta Prismaa, jonka yhteyteen rakennettaisiin myös kaksi asuinkekerrostaloa. Asuinkekerrostalojen kivijalkoihin on tarkoitus tulla myös pienempiä liiketiloja parantamaan palveluita ja elävöittämään katutilaa. Molempien hypermarkettien pysäköinti tulee rakennusten alle.

Aseman seudulle tulevat hankkeet tuovat elinvoimaa, työpaikkoja ja parantavat viihtyisyyttä. Hankkeet toteuttavat myös kaupungin tahtoa siitä, että aseman seutua kehitetään ensisijaisesti. Lommilan kauppakeskushanke vielä odottaa toteutumistaan. Palveluiden parantuminen lisää alueen houkuttelevuutta asuinalueena ja edistää asuinrakentamisen elpymistä alueella talouden käänteen tullessa.

Muutokset katualueilla tuovat tilapäisiä järjestelyjä liikenteeseen

Tulevien suurten rakentamishankkeiden aikana tehdään myös katualueilla muutos- ja parannustöitä, jotka tuovat tilapäisjärjestelyitä liikenteeseen. Muutostöiden keskellä on hyvä muistaa, että lopputilanne on vanhaa parempi ja palvelee vuosikymmeniä eteenpäin.

Infran rakennustyöt alkavat Espoontorin ympäristössä mm. jätevesiviemärin uudistamisella. Myös linja-autoliikenteeseen ja pysäkeille on odotettavissa tilapäisiä järjestelyitä, joista HSL tiedottaa myöhemmin tarkemmin. Kävely- ja

Havainnekuva Espoonportin liikenneympyrältä pitkin Siltakatua.
Kuva: L Arkkitehdit Oy/HOK-Elanto

pyöräilyreitteihin, taksitolpan sijaintiin ja pysäköintiin tulee muutoksia. Osa alueen ympäristön suunnitelmista on vielä tarkentumatta.

Alueelliset perusparannustyöt ulottuvat myös radan pohjoispuolelle, jossa rakennetaan radan molempien puolien keskusta-alueita palveleva tulvamiotettu hulevesiviemäri Kirkkojärventien ja Pappilantien alle. Samalla uusitaan Pappilantien valaistus.

Virastopiha muutoksen alla

Radan pohjoispuolelle suunnitellaan rakenteeltaan monipuolista Virastopihan asemakaava-alueita entisen virastoal- taisen kokonaisuuden sijaan. Tavoitteena on saada alueelle elävää ja laadukasta kaupunkia mahdollistamalla alueelle asuinrakentamista sekä uusia liiketiloja, mm. pientä päivittäistavarakauppaa. Osaksi suurempaa kokonaisuutta on kaavailtu Espoolaistentaloa, johon tulisi tiloja Espoon kaupungille asukaspalveluineen. Rakennus sijaitsisi Kirkkojärventien ja Espoonkadun kulmassa. Kaupungin tiukka

taloustilanne edellyttää hankkeen tarkempaa arviointia, samalla etätyöstä saatuja kokemuksia peilataan suunniteltaviin tiloihin. Lisäselvittämistarpeista huolimatta Virastopihan-asemakaavaa pyritään edistämään ensi vuoden aikana.

Katse kohti tulevia vuosikymmeniä

Muutokset jatkuvat myös tämän vuosikymmenen jälkeen. Vihjettä tulevasta antaa ensi vuonna ehdotuksena nähtäville tuleva Espoon yleiskaava 2060, joka antaa tulevaisuuden suuntaviivat myös Espoon keskukselle. Espoon valtuusto hyväksyi marraskuussa Länsiradan toteuttamiseen tähtäävän osakassopimuksen. Radan ensimmäinen toteuttamisvaihe on Espoon keskuksen ja Histan välillä, mikä tarkoittaa Espoon asema voi jo ensivuosisikymmenenä toimia risteysasemana, mikäli kaikki tarvittava muukin päätöksenteko etenee tavoitteen mukaisena.

Espoon Valtuustotalon rakennushistoriaselvitys

Teksti: Rainer Lahti,
Keski-Espoo-seuran hallituksen jäsen
Kuvat: Mauritz Hellström

Espoon kaupungin Tilapalvelut-liikelaitos tilasi Saatsi Arkkitehdit Oy:ltä rakennushistoriaselvityksen Espoon Valtuustotalosta. Selvitys on päivätty 31.5.2024. Tähän on otettu mukaan selvityksestä yhteenveto Valtuustotalon suojelun arvoista.

1. Arvot

Rakennus on harvinainen ja ainutlaatuinen. Espoon Valtuustotalo on ainoa jäljellä oleva rakennus Espoon keskukseseen 1960-luvulta saakka suunnitellusta ja 1970-luvulla rakennetusta hallintorakennusten kokonaisuudesta. Rakennus ilmentää harvinaista käyttötarkoitusta,

sillä valtuustotalo on rakennustyyppinä Suomessa melko harvinainen: useimmiten valtuustotalo sijaitsee kaupungintalon rakennuksessa. Toiminnallisesti valtuustotalolla on ollut valmistumisestaan asti erityinen asema kaupungintalon kyljessä. Omana, erillisenä rakennuksenaan se korostaa valtuuston valtaa kaupungin päättävänä elimenä.

2. Tyypillisuus

Rakennus on historiallisesti tyypillinen alueelleen. Espoon Valtuustotalo on keskeinen osa Espoon keskuksen 1970-luvulla valmistunutta hallinnollista keskusta. Rakennuksella on merkittävää paikallishistoriallista arvoa.

Ladut kutsuvat liikkumaan Espoossa

Talvi tuo upeat mahdollisuudet ulkoiluun aivan kotikulmilla. Kaupunki huolehtii siitä, että liikkuminen olisi sujuvaa ja mukavaa. Säiden suosiossa lähde ladulle, nauti luonnosta ja pidä huolta hyvinvoinnistasi – ajantasaiset latutiedot löydät Espoon sivuilta ja tarkemmin karttapalvelusta.

Mene sivustolle
espoo.fi ja
kirjoita hakuun
”hiihtoladut”

Hyvää joulua
ja
onnellista uutta vuotta!

Löydä Espoon uudistuva sydän.
#uusiespoonkeskus

Kuva: Freepik.com

3. Edustavuus

Rakennus on edustava esimerkki. Espoon Valtuustotalo on edustava esimerkki 1970-luvulla kaupunkikeskukseen suunnitellusta ja rakennetusta hallintorakennuksesta. Rakennus edustaa 1970-luvun rakentamistapaa ja arkkitehtuuria. Rakennuksen huolitellussa julkisivuarkkitehtuurissa korostuu rakennuksen luonne julkisena rakennuksena. Rakennuksen ja puretun kaupungintalon välissä sijaitseva nostettu hallintoaukio taideteoksineen korostaa rakennuksen tärkeyttä kaupunkitilassa.

4. Alkuperäisyys

Rakennuksella on alkuperäisyysarvoa. Rakennuksessa on säilynyt pitkälti alkuperäinen tilajako sekä alkuperäisiä pintarakenteita- ja materiaaleja. Rakennuksen julkisivut ja suurin osa sisätiloista ovat tunnistettavan alkuperäisessä asussa. Rakennus noudattaa yhä alkuperäistä käyttötarkoitustaan Espoon kaupungin valtuustotalona.

5. Historiallinen todistusvoimaisuus

Rakennuksessa on historiallista todistusvoimaisuutta. Espoon Valtuustotalon rakentaminen yhdessä Espoon jo puretun kaupungintalon kanssa on osa 1960-luvulla alkanutta hallinto- ja kaupungintalojen voimakasta rakennusaaltoa. Valtuustotalo on osa Espoon kaupunginhallinnon päätöksen paikan vuo-

sisataista jatkumoa. Rakennuksella on merkittävä, 1970-luvun vaiheesta kertova rooli Espoon keskuksen rakentumisen historiassa. Rakennus on Espoon keskuksesta ainoa jäljellä oleva esimerkki tämän aikakauden hallintorakennuksesta. Rakennus on tärkeä osa Espoon 1970-luvun julkisten rakennusten kerrostumaa niin laadukkaan arkkitehtuurinsa kuin paikallishistoriallisen merkittävyytensä kautta. Rakennus kertoo paitsi aikakautensa rakentamistavasta, myös tunnetun arkkitehtitoimiston arkkitehtuuri-ihanteista.

6. Historiallinen kerroksisuus

Rakennuksessa ei ole historiallisia kerrostumia. Rakennukselle ei melko nuoren ikänsä vuoksi ole ehtinyt kertyä historiallisia kerrostumia.

Lähde: ESPOON VALTUUSTOTALO, RAKENNUSHISTORIASELVITYS, SAATSI ARKKITEHDIT 2024

Virastokeskus 2000-luvun alussa, Keski-Espoo-seuran arkisto

Spelmanslåtar i höstskymningen 26.10 i Lagstad hembygdsgård.

En del av Esbo Spelmanslag och Benitas döttrar, Camilla, Tina och Annika.
Foto Eva Monthén

Konserten med Esbo spelmanslag ordnades till minnet av hembygdsföreningens hedersordförande Benita Åkerlund som dog i maj 2024. Närvarande var cirka 80 personer spelmanslaget medräknat. Benita Åkerlund hade en avgörande roll för att främja hembygdsarbetet i Esbo. Benita valdes år 1996 till ordförande för Esbo Hembygdsförening. Hennes initiativrikedom, handlingskraft och goda kontakter med stadens högsta ledning bidrog i högsta grad till att Esbo hembygdsförening i början av 2000-talet fick ett eget föreningshus - det nyre-

noverade Lagstad - med ett skolmuseum, ett hembygdsbibliotek och fina utrymmen för föreningsmöten, seminarier, fester och andra tillställningar. Under Benitas 20 år som ordförande startades nya verksamhetsformer såsom pratkvällar, höstseminarier och flerdagsutfärder samt olika samarbetsprojekt, bl.a. Skärgårdsveckan i Esbo, skärgårdsmuseet och Kulturen vid ån. Benita hade stor hjälp av aktiva styrelsemedlemmar när föreningens verksamhet upplivades och förnyades. Men hennes aktiva och engagerade insats har nog varit helt avgörande för att hembygdsföreningen nu har goda förutsättningar att fortsätta och utveckla sin verksamhet.

Keski-Espoon senioriyhdistys uudistuu harkiten!

Teksti: Puheenjohtaja Salla Vesterinen,
Keski-Espoon seniorit ry

Keski-Espoon seniorit ry on viime vuoden aikana uudistanut toimintaansa merkittävästi. Hallituksemme kokoonpano on uudistunut: olemme saaneet riveihimme viisi uutta hallituksen jäsentä sekä uuden puheenjohtajan, mikä on tuonut toimintaan tuoreita näkökulmia ja energiaa. Hallituksen onnistuneen roolituksen ja muiden toimijoiden osaamisen avulla jäsenmäärämme jatkaa tasaista kasvuaan.

Yhdistyksen toiminnan merkittävin luku on kohtaamisten määrä. Se kertoo parhaiten, miten olemme onnistuneet aistimaan jäsenistön toiveita matkojen ja retkien sekä kulttuuritapahtumien tarjonnassa. Joka toinen viikko järjestettävissä jäsentapaamisissa on kiinnostavaa

ja toiminnan painopisteitä tukevaa ohjelmaa ja esityksiä. Kohtaamisten määrä 2025 tammi-lokakuussa oli noin 3 950. Jäsenten 80 % osallistumisaktiivisuus on sekin korkealla tasolla. Vuoden 2024 lopussa jäsenmäärä oli 376, lokakuussa 2025 jäsenmäärä on jo yli 400.

Monipuolinen ja tapahtumarikas vuosi

Yhdistys on järjestänyt kuluneen vuoden aikana monia onnistuneita jäsentapahtumia, mielenkiintoisia luentoja, kulttuuritapahtumia ja matkoja, unohtamatta meidän lukuisia kerhoja. Tapahtumat ovat tärkeitä paitsi virkistykseen myös yhteishengen kannalta. Olemme verkostoituneet aktiivisesti ja pyrimme löytämään vaikuttamiskanavat oman toimintamme tukemiseen ja kehittämiseen. Osallistumme aktiivisesti Espoon

kaupungin yhteisöille järjestämiin tilaisuuksiin.

Uusia toimintamalleja

Esimerkkinä toiminnan kehittämiseksi on Saarnilaakson koulun oppilaiden mukaan ottaminen digilaitteiden käyttöpastuksessa. Tätä toimintaa on ollut jo kolmen vuoden ajan. Oppilaat opastavat kädessä pitäen puhelinten, tietokoneiden ja tablettien käyttöä. Tukea annetaan applikaatioiden ja sovellusten asennuksissa, käyttöjärjestelmä- ja tietoturvapäivityksissä, sekä laitteiden varmuuskopiointissa. Nämä nuoret ovat onnistuneet työssään erinomaisesti.

Olemme tänä vuonna kokeilleet uutta toimintatapaa, jolla tavoitetaan ne henkilöt, jotka ovat yhdistyksemme jäseniä, mutta eivät osallistu tapahtumiin. Heitä tavoitellaan puhelimitse ja kuunnellaan

heidän toiveitaan. Kaikkiin emme valittavasti saa yhteyttä.

Uutta on myös puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan normaalia tiiviimpi tehtävien jako ja yhteistyö. Jaettu vastuu on kevyempi kantaa. Toiminnan hallittu kehittäminen ja parantaminen on jatkuva prosessi.

Tämä vuosi päättyy 9.12 Haltialassa pidettävään joulujuhlaan. Katse on jo tulevassa vuodessa, joka tuo mukanaan uusia suunnitelmia ja toimintaa. Toivotamme kaikki nykyiset ja uudet jäsenet lämpimästi tervetulleeksi toimintaa mukaan!

Kiitämme lämpimästi edellistä puheenjohtajaa Tuula Nordströmiä arvokkaasta työstä yhdistyksen hyväksi.

Sydämellistä Joulua ja Onnea vuodelle 2026.

Suhteessa mereen

Meri

Lopputyöhön osallistuneet oppilaat

Teksti: Pirkko Sillanpää
Kuvat: Henrik Storsjö

Espoon sirkus- ja teatterikoulun oppilaat esittivät lopputyönä teoksen "Suhteessa mereen" Kannusalissa 5.11.2025. Esityksessä sirkus- ja teatterilinjan lopputyöoppilaat yhdistivät voimansa. Esitys toi yleisön eteen erilaisia hahmoja, joiden ristiriitaista suhdetta mereen esitys tarkastelee sirkuksen ja teatterin keinoin.

Sirkuksen ja teatterin lopputyö oli Eskossa puolentoista vuoden matka. Sirkuksen ja teatterin taiteen perusopetusta antavissa kouluissa on erilaisia tapoja toteuttaa laajan oppimäärän lopputyö. Eskossa sirkus- ja teatterioppilaat tekevät sen yhdessä ryhmänä. Esityksen ohjaavina opettajina ovat olleet Heidi Korhonen (teatteri) ja Taruelma Heikkinen (sirkus). Ohjaavien opettajien lähtökohtana on ollut, että esitys olisi kokeilevaa ja tutkivaa taiteenlajien yhdistämistä eikä vain kah-

den taiteenlajin vuorottelua. Opettajat kertovat, että he ovat pyrkineet antamaan tilaa jokaiselle toteuttaa itseään ja taidettaan sellaisena kuin on. Tässä vaiheessa opintoja oppilailla on jo paljon taitoa ja osaamista. Asiat, jotka näyttävät helpoilta ovat vaatineet paljon työtä ja satoja tunteja harjoittelua. Opettajat toteavat, että he ovat ylpeitä ryhmästä ja siitä matkasta, minkä he ovat tehneet.

Suhteessa mereen -esityksessä oli mukana 12 oppilasta. Monet heistä ovat olleet mukana ESKOssa pitkään, jopa 11 vuotta. Esityksessä oli mukana sirkuksen vakio-osaamista kuten jongleerausta ja vaativaa ilma-akrobatiaa. Esiintymislavan edessä oli taidokkaasti toteutettu meri. Esitystä katsoessa tuntui siltä, että esitys ehkä olisi tarvinnut suuremman näyttämön.

Nauti herkut kahvilastamme.

Piparimunkki
Laktoositon

Tarjous!

2⁵⁰
kpl

Tähtipulla
Laktoositon

Tarjous!

2⁵⁰
kpl

Ruistoast

Tarjoukset
voimassa
1.-31.12.2025.

Tarjous!

4⁰⁰
kpl

Kiitämme asiakkaitamme kuluneesta vuodesta ja toivotamme hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta 2026!

Neste Muurala

Nimismiehenpelto 1, Espoo, p. (09) 859 3900
Avoinna arkisin 5-21, la 7-20, su 8-20 www.nestemuurala.fi

JOULURIENTOJA

Talomuseo Glims

Näyttely:

Satua ja totta -näyttely 1.3.2026 saakka

Satua ja totta -näyttelyssä pääset tutustumaan nukketeatterin maailmaan. Teatteri Hevosenkengän ja KAMU Espoon kaupungin museon juhlanäyttely kutsuu astumaan satuun ja tutustumaan Espoon ensimmäisen ammattiteatterin tarinaan.

Koulumuseo Lagstad

Vanha Lagstadintie 4, 02770 Espoo
Museo avataan vuoden 2026 alkupuolella
Lisätietoja: 358 9 81657033

Espoon kaupunginmuseo, KAMU

Näyttelykeskus WeeGee, Aher-
tajantie 5, 02100 Espoo
Näyttelykeskus WeeGee on
suljettu ja avautuu maaliskuussa
2026.

ESKO
ESPOON SIRKUS- JA TEATTERIKOULU

Haetko kivaa harrastusta 9-12 vuotiaalle, jota toteutetaan pienryhmässä ja erityistä tukea saaden? Aloita sirkus- tai/ja teatteriharrastus Eskossa tammikuussa 2026.

Teatteritaiturit
Keskiviikkoisin klo 17.00 – 18.00 14.1. – 29.4.2026
Studio Esko, Pappilantie 2, Espoon keskus
Hauskoja teatterileikkejä, luodaan roolihahmoja, kerrotaan tarinoita ja tehdään oma esitys kotiväelle. Hinta:175e

Tempputaiturit
Torstaisin klo 16.30 – 17.30 15.1 – 7.5.2026
Kivimiehen monitoimitali, Lämpömiehenkuja 2, Otaniemi
Liikutaan ryhmässä, harjoitellaan akrobatiaa, kokeillaan erilaisia sirkusvälineitä ja esiinnyään kotiväelle. Hinta:175e

LISÄTIETOJA info@esko.fi
ILMOITTAUTUMINEN esko.eepos.fi

GLIMS

ESPOON
KAUPUNGIN
MUSEO

Talomuseo Glims

Glimsintie 1, Espoo

KulturEsbo

JOULURIENTOJA

Talomuseo Glims

Glimsintie 1, 02740 Espoo
+358 9 816 27337 Espoon
kaupunginmuseo, es-
poonkaupunginmuseo.fi

Talvikauden aukioloajat
(1.9.-30.4.) ti-pe klo 10-16 ja su
klo 11-16, maanantaisin ja lauan-
taisin suljettu

Museon pääsymaksut 6/3
€, alle 18-vuotiaat vapaa pääsy.
Kaikukorttikohde ja museokort-
tikohde. Keskiviikkoisin ilmainen
sisäänkäynti ympäri vuoden.

Talomuseo Glims on vanha
espoolainen maatila Karvas-
mäen kylässä. Glims on toimi-
nut maatilana ainakin 1500-lu-
vulta 1900-luvun alkuun saak-
ka. Alue muutettiin museoksi
1958. Museoalueeseen kuuluu 11
alkuperäisillä paikoillaan olevaa
rakennusta, joista vanhimmat
ovat peräisin 1700-luvulta.

Talomuseo Glimsin näyttelyi-
hin ja toimintaan liittyviä opas-
tuksia voi tiedustella museolta.

Glimsin päärakennuksessa
sijaitsee museopuoti, johon
voi poiketa ilman pääsymak-
sua. KAMUn Historiaa verkossa
-sivulta löydät kootusti kaikki
museon digisällöt ja verkko-
palvelut.

**Vanhanajan joulu on taas
Talomuseo Glimsissä. Tupa
on tunnelmallisessa joulu-
asussaan ensimmäisestä
adventista 4.1.2026 saak-
ka. Joulukuun viikonlop-
puina on paljon hauskaa
ohjelmaa koko perheelle.
Glimsin kahvila palvelee
klo 10-17.**

**Joulunajan ohjelmaa
Entisajan joulunviettoa,
opastukset tuvassa**

- 13.12.2025 (klo 14-14.30)
- 14.12.2025 (klo 14-14.30)
- 17.12.2025 (klo 14-14.30)
- 20.12.2025 (klo 14-14.30)
- 21.12.2025 (klo 14-14.30)
- 23.12.2025 (klo 14-14.30)

Alpakat saapuvat Glimsiin
• 20.12.2025 (klo 11-13)
• 21.12.2025 (klo 11-13)

**Joulutunnelmaa lauantai-
na 13.12.2025 klo 10-16**

Klo 10.30-12: Glimsin työpaja:
Tonttuhaitarit

Klo 11-13: Alpakat saapuvat
Glimsiin

Klo 12 ja 13: Lauluyhtye Laeti-
ficus esiintyy

**Joulutunnelmaa sunnun-
taina 14.12.2025
klo 10 - 16**

Klo 10.30-12.30: Työpaja: Jou-
lupuut

Klo 13.30-15: Työpaja: Pipo-
koristeet

**Ohjelma sunnuntaina
21.12.2025:**

Klo 10.30-12.30: Työpaja: Jou-
lupuun koristeet

Klo 11-13 Alpakat tulevat Glimsiin

Klo 11.30-13: Työpaja: Piparei-
den koristelua

Klo 13.30-15: Työnäytös: Juus-
ton teko

**Joulutunnelmaa lauantai-
na ohjelma 27.12.2025:**

Klo 10.30-12.30: Työpaja: pa-
perilinnut

Klo 13: Yleisöopastus: Uusi
vuosi, uudet kujeet

Klo 13.30-15: Työpaja: uuden
vuoden ennustuksia

**Joulutunnelmaa sunnun-
taina ohjelma 28.12.2025:**

Klo 10.30-12: Työpaja vaihtu-
valla teemalla

Klo 13: Yleisöopastus: Uusi
vuosi, uudet kujeet

Klo 13.30-15: Työpaja: uuden
vuoden ennustuksia

Opastus vuodenvaihteen taioista ja tavoista.

- 30.12.2025 (klo 13-13.30)
- 2.1.2026 (klo 13-13.30)

Joulutunnelmaa sunnuntaina ohjelma 4.1.2026:

Klo 10.30-12: Työpaja vaihtu-
valla teemalla

Klo 13: Yleisöopastus: Uusi
vuosi, uudet kujeet

Klo 14: Nuuttipukki vierailee
Glimsissä

Kauppakeskus Entresse
Siltakatu 11, 02770 Espoo

Aukioloajat:
Tiistai-keskiviikko,
torstai ja perjantai
12-19, lauantai 12-18
Museoon ilmainen sisään-
pääsy. Lue lisää osoittees-
sa www.helinamuseo.fi

Museokauppa

Museossa on myynnissä
vaihtuva valikoima eri puolilla
maailmaa valmistettuja kaunii-
ta ja kestäviä sisustustuotteita,
tekstiilejä ja käyttöesineitä.

Tule työpajaan!

Museon työpajoissa tutustu-
taan erilaisiin kulttuureihin te-
kemällä itse. Valikoimassamme
on sekä lapsille et aikuisryhmille
sopivia työpajoja.

**Museon seniotreffit kerran
kuussa maanantaisin klo 11.**

Ohjelmassa kahvihetki, opas-
tus, luento tai paja, joka kerta vä-
hän erilaista!

**Varttiopastus lauantaisin
klo 15**

Näyttelyt

**Kokoelmanäyttely
Kasvokkain, pysyvä
näyttely**

Näyttelyssä esillä Helinä Rau-
tavaaran keräämiä taide-, ritua-
ali- ja käyttöesineitä Afrikasta,
Aasiasta ja Amerikasta sekä
museon hankkimia esineitä ja
valokuvia.

**From Zero to Hero.
Näyttely esillä 21.3.2024
-31.1.2026**

Kenialaiset nuoret rohkaise-
vat näyttelyssä: Aina on toivoa!

**Seuraava Keski-Espoon
Sanomat ilmestyy
25.3.2026**